

BEZPIECZNIE JAK W DOMU

Zapobiegaj i reaguj

Wszystko, co należy wiedzieć,
by mieszkać bezpiecznie.

Broszura prewencyjna

Nasi specjaliści

Droży Państwo,

wszyscy dbamy o bezpieczeństwo własne i najbliższych. Niestety, niefortunne wypadki zawsze będą realnym zagrożeniem, a ich konsekwencje – powodem licznych problemów. Na szczęście można się przed nimi chronić. Przestrzegając prostych zasad prewencji, można uniknąć wielu nieszczęśliwych sytuacji.

I właśnie w celach prewencyjnych Towarzystwo Ubezpieczeń UNIQA stworzyło program „BEZPIECZNIE JAK W DOMU”, którego elementem jest ten, trzymany w Państwa rękach, poradnik. Dzięki zaangażowaniu naszych specjalistów i owocnej współpracy ze służbami publicznymi, Komendą Główną Policji i Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej, udało nam się zebrać i w przystępny sposób przedstawić informacje na temat profilaktyki i bezpieczeństwa. Podziękowania należą się również Spółdzielni Mieszkaniowej, która umożliwiła kolportaż poradnika.

Na kolejnych stronach znajdą Państwo informacje, jak postępować, aby uniknąć szkody, i jakie kroki podjąć, gdy dojdzie do nieszczęścia. Jesteśmy przekonani, że nasza publikacja okaże się użyteczna. Wierzymy, że warto ją przeczytać i mieć pod ręką. Tak na wszelki wypadek.

UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

St. bryg. Paweł Frątczak

Rzecznik Prasowy Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej jest absolwentem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie, ukończył liczne szkolenia z zakresu zarządzania kryzysowego i PR, m.in. na Louisiana State University oraz Louisiana Police Academy w Baton Rouge (USA). Napisał ponad 250 artykułów dotyczących techniki pożarniczej, największych akcji ratowniczych oraz organizacji straży pożarnych w różnych krajach świata. Jest autorem i współautorem kilku książek.

Inspektor dr Mariusz Sokołowski

Rzecznik Prasowy Komendanta Głównego Policji jest jednocześnie adiunktem na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, a wcześniej wykładał w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. Može poszczycić się zdobyciem licznych nagród, zwyciężył m.in. w pierwszej edycji konkursu PRotony, w kategorii „Rzecznik prasowy”. Napisał wiele artykułów dotyczących współpracy policji ze środkami masowego przekazu i społeczeństwem oraz współczesnych systemów bezpieczeństwa w Europie.

Rafał Kukier – Dyrektor Departamentu Współpracy z Mieszkalnictwem

Od 2005 roku związany z rynkiem mieszkaniowym w Polsce. Analizuje potrzeby spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, towarzystw budownictwa mieszkaniowego i wojskowych agencji mieszkaniowych w celu zapewnienia im odpowiedniej ochrony ubezpieczeniowej. Koordynuje współpracę ponad 2000 spółdzielni mieszkaniowych w Polsce i jest odpowiedzialny między innymi za działania prewencyjne w ich zasobach.

Zalania

Zalania są niestety wciąż bardzo powszechne, a ich konsekwencje kosztowne. Można im jednak zapobiec lub przynajmniej zminimalizować powstałe straty. To proste. Im więcej wiesz, tym bezpieczniej mieszkasz.

● Co zrobić, gdy zalałem sąsiada?

Przede wszystkim sprawdź, czy wina faktycznie leży po Twojej stronie. Pamiętaj, że jako lokator nie ponosisz odpowiedzialności na przykład za wadliwą instalację budynku. Jeśli jednak okaże się, że rzeczywiście jesteś sprawcą zalania, to najlepiej uruchom wykupioną wcześniej umowę ubezpieczenia OC, która zazwyczaj jest sprzedawana w pakiecie wraz z ubezpieczeniem mieszkania. Taka polisa może Cię zwolnić z konieczności poniesienia kosztów wypadku. Wykonaj wtedy telefon do swojego ubezpieczyciela i postępuj zgodnie z instrukcjami.

Po 3 latach

... od dnia, w którym dowiedziałeś się o zalaniu i osobie zobowiązanej do naprawienia szkody, sprawa ulega przedawnieniu. Pamiętaj, żeby zgłosić roszczenia w tym terminie.

Jeśli nie posiadasz polisy OC, niestety, możesz być zobowiązany do pokrycia kosztów wypadku z własnej kieszeni.

● Co zrobić, gdy wyjeżdżam na urlop?

Po prostu pamiętaj o zakręceniu wszystkich kurków z wodą i zamknięciu zaworów w pralce, zmywarce czy wirówce. Zakręć również główny zawór dla Twojego mieszkania, który znajduje się z reguły przy wodomierzu. Tymi prostymi sposobami minimalizujesz ryzyko nieszczęśliwego wypadku i dajesz sobie gwarancję spokoju.

● Co zrobić, by nie wylała pralka lub zmywarka?

Najlepiej jest profilaktycznie sprawdzać, czy wszystkie części urządzenia działają tak, jak powinny. Upewnij się, czy drzwi od pralki są prawidłowo zamknięte, zawory nie przeciekają, a bęben lub wnętrze zmywarki nie są przeładowane.

● Co zrobić, gdy z sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej cofa się woda?

To najprawdopodobniej oznacza usterkę w sieci. Zgłoś ten fakt administratorowi budynku, który zobowiązany jest do jej usunięcia.

● Co zrobić, gdy zaczyna przeciekać akwarium?

Przede wszystkim niezwłocznie przenieś rybki, rośliny i akcesoria do innego pojemnika. Wylej wodę z akwarium. Następnie dokładnie sprawdź ścianki, filtr, rurkę napowietrzającą i pozostałe części akwarium, starając się zlokalizować przyczynę problemu.

● Co zrobić, by kaloryfer działał bez zarzutu?

Przed rozpoczęciem sezonu grzewczego umyj dokładnie kaloryfer przy użyciu miękkiego materiału, który nie uszkodzi lakierowanej powierzchni urządzenia. Pamiętaj także o odpowietrzeniu. Powtórz je, jeśli zauważysz, że grzejnik nierówno się nagrzewa lub wydobywają się z niego niepokojące hałasy.

art. 415

kodeksu cywilnego stanowi podstawę prawną do wypłaty odszkodowania przez osobę odpowiadającą za zalanie. Stanowi, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

● Wężyki. Jak dbać o ich prawidłowe użytkowanie?

Przy zakupie wężyka zwróć uwagę na jego średnicę. Im większa, tym przepływ wody swobodniejszy i bezpieczniejszy. Po drugie, dopasuj długość wężyka do wymiarów Twojej łazienki. Po zainstalowaniu wężyk powinien być dostatecznie naciągnięty i umieszczony prosto. Najgorsze dla jego eksploatacji jest wyginanie lub skręcanie.

● Co zrobić, gdy zalewa mnie sąsiad?

W pierwszej kolejności zaalarmuj sąsiadów i spróbuj ustalić, który z nich może być faktycznym sprawcą zalania. Następnie niezwłocznie wezwij administratora budynku, konserwatora lub dozorcę, w celu zatrzymania dopływu wody do mieszkania. Jeśli akurat żaden z nich nie jest obecny w budynku, musisz sam zakręcić zawory odcinające wodę.

WARTO WIEDZIEĆ

Zalaniem mieszkań można zapobiec. Uważnie korzystajmy z pralek, zmywarek i instalacji wodno-kanalizacyjnej. Musimy też dobrze wiedzieć, gdzie znajdują się zawory odcinające dopływ wody. W przypadku zalania trzeba będzie z nich skorzystać.

Kradzieże

Mimo starań policji, włamania do mieszkań i piwnic to w naszym kraju cały czas problem o dużej skali. Szczególnie podczas sezonu urlopowego. Na szczęście są sposoby, by uniknąć problemu. Warto je znać.

● Co zrobić, gdy wyjeżdżam na dłużej?

Przed wszystkim złodziej nie powinien wiedzieć, że nie ma Cię w domu. Poproś kogoś zaufanego o opróżnianie skrzynki pocztowej, zapalanie światła, otwieranie okien. Nie zaszkodzi też poprosić sąsiadów, by „rzucili okiem” na Twoje mieszkanie.

● Jak nie zgubić kluczy?

Wyrób w sobie nawyk odkładania kluczy zawsze na to samo bezpieczne miejsce. Pomocne może się także okazać kupno breloczka. Trudniej je wtedy zgubić, a łatwiej odnaleźć.

● Co zrobić, gdy zgubiłem klucze?

Po pierwsze sprawdź wszystkie miejsca, w których mogłeś je zostawić. Jeśli nadal nie uda Ci się ich znaleźć, powinieneś jak najszybciej wymienić zamki w drzwiach.

● Gdzie trzymać oszczędności?

Najrozsądniej w banku. To najlepszy sposób, by przechowywać gotówkę. Jeśli jednak zmuszony jesteś przechowywać gotówkę w domu, nie trzymaj jej na widoku i w łatwo dostępnych miejscach, takich jak niezamknięte szuflady, koperty na stole itp.

● Jakie wybrać drzwi?

Im lepsze drzwi antywłamaniowe, tym trudniej o włamanie. Przy zakupie zamka wybieraj te nowoczesne z odpowiednimi certyfikatami. A przy zamykaniu wykorzystaj wszystkie zamki. Klucz przekręcaj zawsze do oporu. Warto też zamontować łańcuch, który, jeśli zajdzie taka potrzeba, da Ci możliwość bezpiecznej rozmowy przez uchylone drzwi.

● Co zrobić, gdy nieznajomy puka do drzwi?

Na pewno nie raz słyszałeś w telewizji lub od znajomych o wyłudzeniach „na wnuczka” czy „na kontrolę liczników”. Pamiętaj o takich historiach. Zachowaj czujność i uzasadnioną nieufność wobec obcych. Sprawdź wiarygodność nieznajomego. Poproś o dokument potwierdzający jego tożsamość lub wykonaj telefon do rodziny albo odpowiedniej instytucji.

● Co zrobić, gdy jestem świadkiem włamania albo rabunku?

W takim przypadku należy niezwłocznie powiadomić o wydarzeniu policję, **wykręcając numer 997 lub numer ratunkowy 112**. Prawo daje nam również możliwość reakcji i próby zatrzymania złodzieja czy napastnika, jednak zawsze trzeba realnie oceniać sytuację, pamiętając przede wszystkim o bezpieczeństwie swoim i ofiary.

Kradzież z włamaniem zdarza się w Polsce **średnio co 4 minuty!**

Współpracujmy ze sobą. Czasem nawet najgrubsze drzwi i najlepsze zamki nie wystarczą, by uchronić się przed kradzieżą. Informujmy policję o podejrzanych osobach kręcących się w okolicy i miejmy oko na mieszkanie sąsiada podczas jego nieobecności. Zachowajmy uzasadnioną nieufność w kontakcie z obcymi. Nie bójmy się prosić o dokument tożsamości, czy zadzwonić do odpowiedniej instytucji.

● Kiedy powinienem zadzwonić na policję?

Na policję możesz zgłosić każde niepokojące sygnały z Twojego otoczenia. Nie poniesiesz konsekwencji, jeżeli okaże się, że się pomyliłeś lub nic takiego nie miało miejsca w rzeczywistości.

● Co zrobić, gdy domofon nie działa?

Zgłoś szybko problem administratorowi budynku. Jest on zobowiązany do naprawienia usterki, a im szybciej zostanie to zrobione, tym prędzej znowu będziesz chroniony przed wejściem niepożądanego osoby na klatkę schodową.

● Jak prawidłowo zabezpieczyć piwnicę?

Najlepiej, jeśli drzwi do Twojej piwnicy są pełne, a zamki i kłódki posiadają odpowiednie atesty i certyfikaty. Zwracaj również uwagę na nieznajome osoby kręcące się po klatce schodowej lub przy budynku. Poproś także sąsiadów, żeby zwracali uwagę na obcych.

Pożary

Pożary to zagrożenie, którego nie można lekceważyć. Ogień łatwo wymyka się spod kontroli, szybko rozprzestrzenia i czyni nieodwracalne straty. Powoduje ogromne zagrożenie dla naszego życia i zdrowia. A przecież można się przed nim ustrzec. To zależy bardzo często od nas samych.

● Co robić, by instalacja gazowa była zawsze sprawna i bezpieczna?

Po pierwsze, kupuj tylko urządzenia oraz armaturę posiadające certyfikaty oznaczone symbolem CE, który potwierdza, że możesz ich bezpiecznie i bezproblemowo używać. Po drugie, ich montaż oraz przegląd zlecaj tylko serwisowi lub uprawnionemu instalatorowi. Po trzecie, najważniejsze, nie lekceważ żadnego podejrzenia nieuszczelności instalacji gazowej.

WARTO WIEDZIEĆ

Okresowe przeglądy instalacji wentylacyjnej oraz urządzeń i przewodów grzewczo-kominowych zlecane przez zarządcę budynku, np. spółdzielnię mieszkaniową, mają na celu wykrycie ewentualnego zagrożenia, zanim będzie za późno. Dlatego pamiętaj, że Twoim obowiązkiem jako lokatora jest udostępnić mieszkanie upoważnionym osobom w celu wykonania przeglądu.

● Co robić, gdy ulatnia się gaz?

Jak najszybciej wyłącz kuchenkę i zamknij główny zawór. Nie zapalaj zapalniczek ani zapałek, nie włączaj i nie wyłączaj światła ani innych urządzeń elektrycznych. Otwórz szeroko okna, wyjdź z domu i powiadom pogotowie gazowe (tel. 992), straż pożarną (tel. 998) oraz administratora budynku.

● Co robić, by uniknąć awarii instalacji elektrycznej?

Najlepszym sposobem na ochronę przed pożarem jest utrzymanie instalacji i urządzeń

elektrycznych w dobrym stanie technicznym. Gniazdko z obluzowanymi przewodami, niesprawna pralka czy uszkodzona suszarka – wszystko to powoduje niepotrzebne ryzyko. Zawsze używaj urządzenia zgodnie z zaleceniami producenta zawartymi w instrukcjach obsługi. Nadmierne obciążanie instalacji elektrycznej jest częstą przyczyną jej przeciążenia, a w konsekwencji – pożaru.

● Co robić, gdy w garnku lub na patelni zapali się olej?

Dbając o bezpieczeństwo własne i najbliższych, wyłącz gaz lub płytę grzejną. Następnie nakryj palący się garnek lub patelnię kocem gaśniczym, który odetnie dopływ tlenu. Możesz również użyć specjalnej gaśnicy przeznaczonej do gaszenia tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych (pożary grupy F).

● Co robić, gdy sam nie jestem w stanie ugasić ognia?

Zdarza się, że ogień rozprzestrzenia się tak szybko, że nawet prawidłowe użycie gaśnicy nie przynosi żadnych efektów. Nie zwlekaj ani sekundy. Zadzwoń do straży pożarnej pod numer 998 i zawiadom o zdarzeniu. Jak najszybciej wyprowadź wszystkich na zewnątrz. Jeśli pojawi się dym, połóż się i czołgając, opuść pomieszczenie (przy podłodze powietrze jest czystsze). Pamiętaj, by zamykać za sobą drzwi, co ograniczy rozwój pożaru, ale w żadnym wypadku nie zamykaj ich na klucz! Straż pożarna musi sprawdzić każde pomieszczenie.

● Co zrobić, gdy pożar odciął nam możliwość ucieczki z budynku?

Jeśli pożar rozprzestrzenił się już na taką skalę, że uniemożliwia nam opuszczenie budynku poprzez klatkę schodową lub inną drogę ewakuacyjną, pozostań w mieszkaniu. Jednocześnie staraj się nie dopuścić do przeniknięcia dymu i temperatury przez drzwi wejściowe Twojego mieszkania. Zabezpiecz nieuszczelności w drzwiach np. mokrym ręcznikiem. Utrzymuj łączność telefoniczną lub głosową ze służbami ratowniczymi będącymi na miejscu. Odsuń się jak najdalej od źródła pożaru.

● Co zrobić, gdy widzę dym wydobywający się z okna sąsiada?

Dym prawdopodobnie oznacza pożar, więc nie zwlekaj i zawiadom wszystkie osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz zadzwoń pod numer 998, by powiadomić straż pożarną. Następnie zakręć zawór gazu, wyłącz wszystkie odbiorniki elektryczne, powiadom pozostałych sąsiadów o zagrożeniu i ewakuuj się z zagrożonego budynku.

● Jak przygotować się do ewakuacji?

Zawsze dbaj o drożność dróg ewakuacyjnych. Na ogólnodostępnych korytarzach i klatkach schodowych nie wolno gromadzić i przechowywać rowerów, mebli, książek oraz innych materiałów palnych. Utrudniają one ewakuację, a jeżeli zostaną objęte pożarem, przyspieszą jego rozprzestrzenianie oraz staną się źródłem powstania trujących gazów i bardzo wysokiej temperatury. Zaplanuj bezpieczną ewakuację. Upewnij się, że każdy z domowników wie, jak opuścić zagrożone pomieszczenia.

W roku 2011 miało miejsce w Polsce

171 749

pożarów. Liczba ta, niestety, wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim – o 36 284. W 2011 roku straż pożarna wyjeżdżała do pożarów co 3 minuty i 6 sekund.

Niestety, to człowiek jest najłagodniejszym ogniem i najczęstszym sprawcą pożarów. Pamiętaj!

Bezpieczeństwo Twoje i Twoich najbliższych zależy od Ciebie samego. Bardzo często sprawcy pożarów stają się ich ofiarami. Na świecie każdego roku w ok. 7 milionach pożarów ginie 70 tysięcy ludzi. To miasto średniej wielkości. Co trzeci pożar powstaje w naszym mieszkaniu – tam, gdzie czujemy się najbezpieczniej i zbyt często zapominamy o potencjalnych zagrożeniach. Pomyśl o tym i zadbaj o bezpieczeństwo swoje oraz swoich najbliższych.

Inne szkody

Wypadki losowe mają to do siebie, że często atakują nas niespodziewanie. Wtedy nie ma już czasu na naukę. Rozsądnie jest więc przygotować się wcześniej.

● Co zrobić, gdy zbliża się huragan?

Najszybciej jak potrafisz, udaj się w bezpieczne miejsce, takie jak schron lub piwnica. Ważne, aby w pomieszczeniu nie było okien. Jeśli nie zdążysz, połóż się płasko na ziemi w pobliżu rowu lub wyraźnego obniżenia terenu. Głowę zakryj rękami.

● Co zrobić, gdy prognoza pogody przewiduje oberwanie chmury?

Również zostań w bezpiecznym miejscu. Nie chowaj się pod drzewami ani słupami energetycznymi, ale w budynkach z instalacją odgromową.

Rocznie w 8 budynkach wielorodzinnych na 100 mają miejsce tzw. zagrożenia miejscowe, spowodowane przez silne wiatry, przybory wód, opady śniegu czy opady deszczu.

● Jak się zachować, gdy centrum burzy jest blisko?

Jeśli uznasz, że nie zdążysz uciec przed burzą do budynku, najlepiej znieruchomieć i przycupnąć. Chodzi o to, abyś nie wzniecał niepotrzebnej chmury ładunków elektrycznych. Ruch jonizuje powietrze, co zwiększa ryzyko wyładowania elektrycznego czyli uderzenia pioruna.

● Co to są przepięcia i jak mogą im zapobiegać?

Przepięcia to nagłe i krótkotrwałe skoki napięcia powstałe na skutek usterki instalacji elektrycznej lub jako efekt silnych wyładowań atmosferycznych. Grożą poważnym uszkodzeniem lub nawet całkowitym zniszczeniem sprzętu elektrycznego. Najlepszym sposobem, by się przed nimi uchronić, jest listwa antyprzepięciowa. W przypadku skoków napięcia odcina ona prąd, zamykając obwód uziemiający.

● Czy prawo reguluje sposób wyprowadzania psów na spacer?

Obowiązujące w Polsce przepisy prawa zabraniają puszczania psów bez możliwości sprawowania nad nimi kontroli, dlatego najlepiej abyś zawsze trzymał pupila na smyczy. Pamiętaj także, że za zachowanie zwierzęcia nie odpowiada wyłącznie właściciel, ale każda osoba, która akurat sprawuje nad nim opiekę. Pamiętajmy też, że mamy obowiązek sprzątać po naszych pupilach. O wiele przyjemniej będzie wyjść na spacer, jeśli każdy będzie o tym pamiętał.

● Czy ponoszę odpowiedzialność za szkody spowodowane przez moje dziecko?

Według prawa dziecko pozostaje pod Twoją opieką aż do osiągnięcia pełnoletności i do tego czasu możesz ponosić finansowe konsekwencji jego działań.

● Co mogę zrobić, aby zabezpieczyć się przed wypadkiem podczas rekreacyjnego uprawiania sportu?

Pamiętaj o podstawowych zasadach bezpieczeństwa. Niestety, nigdy nie unikniesz ryzyka wypadku lub kontuzji, ale możesz je zminimalizować. Kiedy na przykład wybierasz się na wycieczkę rowerową, nie zapomnij o kasku. Po zmroku używaj świateł i nie przesadzaj z prędkością.

● A jeśli już dojdzie do wypadku w czasie rekreacyjnego uprawiania sportu?

Na przykład jeśli podczas wspomnianej wycieczki rowerowej dojdzie do uszkodzenia czyjegoś samochodu, to Ty odpowiadasz za powstałą szkodę. W takiej sytuacji dobrze mieć polisę chroniącą Ciebie i Twoich bliskich w ramach odpowiedzialności cywilnej na terenie całej Polski – pokrywa ona szkody wyrządzone nieumyślnie osobom trzecim, również w takim przypadku.

W Polsce ciągle jeszcze uczymy się przestrogi. Choć ilość ubezpieczonych mieszkań w naszym kraju stale rośnie i wynosi już ponad 50%, to jednak cały czas jesteśmy pod tym względem daleko za krajami Europy Zachodniej, gdzie chronione jest nawet 80% nieruchomości. Ubezpieczenie nie pomoże oczywiście uniknąć nieszczęścia, ale zdecydowanie złagodzi jego konsekwencje.

NUMERY ALARMOWE:

997 Policja

998 Straż pożarna

999 Pogotowie

991 Pogotowie energetyczne

992 Pogotowie gazowe

993 Pogotowie ciepłownicze

994 Pogotowie wodno-kanalizacyjne

112 Europejski Numer Alarmowy

UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
ul. Gdańska 132
90-520 Łódź
tel. +48 (0) 42 63 44 700
fax +48 (0) 42 63 77 430
e-mail: centrala@uniqa.pl